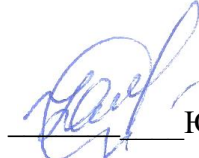

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Кафедра теорії і практики перекладу

 “ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри
Юлія ГОЛОВАЦЬКА

“29” серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ПРАКТИКА

Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Галузь знань	<u>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</u> (шифр і назва галузі знань)
Спеціальність	<u>В11.041 Філологія. Германські мови та літератури</u> (переклад включно), перша – англійська (код і найменування спеціальності)
Освітня програма	<u>Англійсько-український переклад</u> (найменування освітньої програми)
Мова навчання	<u>англійська + українська</u>

2025 – 2026 навчальний рік

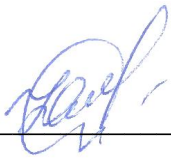
Робоча програма навчальної дисципліни «Перекладацька практика» для студентів освітньої програми «Англійсько-український переклад» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності В11.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська (англійсько-український переклад), галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Розробник:

С. В. Кравець – кандидат філософських наук, доцент кафедри теорії та практики перекладу Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол №1 від “29”серпня 2025 року

Завідувач кафедри теорії та практики перекладу Юлія Головацька

1. Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	Англійсько-український переклад
2	Спеціальність	B11.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
3	Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
4	Ступінь вищої освіти	Другий (магістерський)
5	Статус дисципліни	Обов'язкова
6	Мова навчання	Англійська, українська
7	Курс	1
8	Семестр	2
9	Кількість змістових модулів	-
10	Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
11	ІНДЗ	Не передбачено
12	Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	9 кредитів
13	Загальна кількість годин	Денна/заочна форма – 270
14	Аудиторні заняття (год.)	Денна/заочна форма –
15	Лекції (год.)	Денна/заочна форма –
16	Семінарські заняття (год.)	Денна/заочна форма –
17	Самостійна робота студента (год.)	Денна/заочна форма – 270

2. Мета навчальної дисципліни

Метою практики є закріплення та поглиблення професійних знань, набуття досвіду виконання письмового й усного перекладу в реальних умовах професійної діяльності, використання сучасних цифрових перекладацьких технологій, формування навичок взаємодії із замовниками, дотримання професійної етики та стандартів надання перекладацьких послуг.

Мета перекладацької практики полягає у формуванні таких компетентностей:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Здатність працювати в команді і автономно.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК 9. Здатність обирати необхідну перекладацьку стратегію в залежності від жанрової приналежності тексту та ситуації

ФК 10. Знання системи мови, правил її функціонування в іншомовній комунікації, що дозволяють оперувати мовними засобами для цілей спілкування.

ФК 11. Здатність застосовувати лінгвокреативне мислення для реалізації комунікативних і перекладацьких стратегій у нестандартних ситуаціях міжкультурної взаємодії.

ФК 12. Володіння нормами міжнародного етикету і професійної поведінки перекладача в різних ситуаціях міжкультурного спілкування.

ФК 13. Вміння організовувати надання послуг перекладу відповідно до чинних стандартів, специфікацій клієнта та інших проєктних вимог.

ФК 14. Вміння аналізувати вихідний документ, визначати потенційні текстуальні та когнітивні труднощі та оцінювати стратегії і ресурси, необхідні для перекладу цього документа відповідно до комунікативних потреб.

ФК 15. Здатність здійснювати редагування вихідного документа для подальшого використання перекладацьких інструментів та постредагування машинного перекладу.

ФК 16. Вміння ефективно використовувати пошукові системи, корпусні інструменти, інструменти аналізу тексту, програми автоматизованого перекладу та інструменти контролю якості.

ФК 17. Вміння організовувати, визначати бюджет та здійснювати управління перекладацьких проєктів із залученням одного чи декількох перекладачів та/або надавачів мовних послуг.

3. Результати навчання:

Проходження навчальної перекладацької практики забезпечує досягнення здобувачами таких результатів навчання:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземними мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземними мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації)

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог

ПРН 18. Застосовувати різні перекладацькі стратегії, методи і технічні прийоми в різних видах перекладу.

ПРН 19. Дотримуватися правил міжнародного етикету і норм поведінки перекладача в процесі здійснення професійної діяльності.

ПРН 20. Надавати послуги перекладу відповідно до чинних стандартів, запитів клієнта та інших проєктних вимог.

ПРН 21. Використовувати програми автоматизованого перекладу, інструменти контролю якості, здійснювати постредагування машинного перекладу.

ПРН 22. Здійснювати управління перекладацьким проєктом.

4. Передумови для проходження перекладацької практики

Передумовою проходження перекладацької практики є опанування здобувачами основних освітніх компонентів професійної підготовки, зокрема дисциплін «Менеджмент перекладацьких проєктів», «Теорія і практика послідовного перекладу», «Теорія і практика синхронного перекладу», а також засвоєння більшої частини змісту дисципліни «Теорія і практика письмового перекладу». Вивчення зазначених дисциплін забезпечує сформованість базових теоретичних знань і практичних умінь, необхідних для виконання письмового та усного перекладу, роботи з перекладацькими проєктами, застосування перекладацьких стратегій і технологій, дотримання професійних вимог до якості перекладу та ефективної взаємодії із замовниками й іншими учасниками перекладацького процесу.

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Настановча конференція. Ознайомлення з базою практики. Участь у настановчій конференції з практики, отримання повної інформації про зміст, мету, тривалість і форми звітності (щоденник, звіт, інші документи). Знайомство з керівниками практики від базового підприємства, отримання індивідуальних завдань. Ознайомлення зі специфікою діяльності підприємства за тематикою практики.

Тема 2. Консультації з фахівцями і укладання словника спеціальних термінів із коментарями. Проведення консультацій з досвідченими перекладачами, які працюють на базовому підприємстві. Складання орієнтовного словника спеціальних термінів відповідно до тематики практики.

Тема 3. Переклад спеціалізованих текстів. Художній переклад. Анотаційний переклад статті. Усний переклад (при можливості). Поточні консультації. Виконання перекладу спеціалізованих текстів за обраною тематикою, обраного уривку художнього твору, анотаційний переклад статті. Щотижневе відвідування консультацій, проведених керівником практики від університету, подання запланованих частин перекладу, отримання рекомендацій і зауважень.

Тема 4. Редагування перекладів. Редагування виконаних перекладів з урахуванням змістової, стилістичної та термінологічної точності. Удосконалення особистого словника спеціальних термінів, доповнення його коментарями щодо варіантів перекладу та контексту вживання.

Тема 5. Підготовка звітної документації. Завершення перекладу спеціалізованих текстів з іноземної (англійської) на державну мову та навпаки. Оформлення щоденника перекладацької практики. Підготовка звіту про проходження практики та подання його керівнику.

Тема 6. Підсумкова конференція. Аналіз результатів проходження практики. Участь у підсумковій конференції. Підбиття підсумків роботи та оцінювання рівня сформованості професійних перекладацьких умінь. Аналіз результатів практики, обговорення основних

труднощів, обмін досвідом і пропозиціями щодо вдосконалення організації практичної підготовки.

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекції	практичні	сам. роб.
Тема 1. Настановча конференція. Ознайомлення з базою практики.	4	-	-	4
Тема 2. Консультації з фахівцями і укладання словника спеціальних термінів із коментарями	16	-	-	16
Тема 3. Переклад спеціалізованих текстів. Художній переклад. Анотаційний переклад статті. Усний переклад (при можливості). Поточні консультації.	185	-	-	185
Тема 4. Редагування перекладів.	40	-	-	40
Тема 5. Підготовка звітної документації. Звіт	20	-	-	20
Тема 6. Підсумкова конференція. Аналіз результатів проходження практики.	5	-	-	5
Усього годин	270	-	-	270

5.3. Самостійна робота

№ з/п	№ теми	Назва теми	кількість годин
1	1	Настановча конференція. Ознайомлення з базою практики.	4
2	2	Консультації з фахівцями і укладання словника спеціальних термінів із коментарями	16
3	3	Переклад спеціалізованих текстів. Художній переклад. Анотаційний переклад статті. Усний переклад (при можливості). Поточні консультації.	185
4	4	Редагування перекладів.	40
5	5	Підготовка звітної документації.	20
6	6	Підсумкова конференція. Аналіз результатів проходження практики.	5
Всього годин			270

6. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Під час проходження виробничої перекладацької практики використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- підготовка перекладів;
- виступ на конференції;
- підготовка звіту.

Після закінчення періоду практики студенти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання. Форми звітності визначаються наскрізною та робочою програмами практики. До звітної документації відносяться щоденник практики, звіт з практики та інша документація відповідно до змісту практики.

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального плану на заключній конференції в університеті. На початок конференції керівник практики має отримати від студента наступну звітну документацію:

- 1) характеристику роботи студента під час проходження практики, надану керівником практики від підприємства;
- 2) щоденник практики;
- 3) індивідуальний план перекладацької практики студента;
- 4) письмовий звіт студента;
- 5) ксерокопії документів з їх перекладами, обсягом узгодженим попередньо з керівником;
- 6) укладений словник термінів
- 7) інші перекладацькі завдання, узгодженні попередньо з керівником.

У випадку хвороби чи з інших обставин, що перешкодили студентові успішно пройти перекладацьку практику, йому надається право на повторне проходження практики, але без відриву від навчання. Керівництво, контроль і місце проходження практики визначається окремо розпорядженням деканату факультету.

Студенти проходять перекладацьку практику згідно з індивідуальним планом, який складається з керівником практики та представником від організації. Індивідуальний план визначає обов'язковий об'єм виконання письмових перекладів, який складає певну кількість друкованих знаків з англійської мови та певну кількість друкованих знаків з української мови щоденно у залежності від характеру тексту, або іншої перекладацької діяльності, що визначено підприємством. Мінімум від кафедри вимагається:

- письмовий переклад: не менше 30 000-40 000 знаків з пробілами.
- анотаційний переклад: 1 стаття на 1 500-2 000 знаків.
- художній переклад: 6 стор. (6 000-10 000 знаків).

Протягом перекладацької практики студенти зобов'язані оформити щоденники, що відображають наступне: – назви статей, документів, які були перекладені, та їх об'єм в аркушах; – назви словників та довідників, які використовувалися у роботі; – зазначення перекладацьких проблем та знайдених шляхів їх вирішення; – зазначення всіх видів діяльності під час проходження практики; – перелік тем усних перекладів та комунікантів (за їх наявності); – відгук керівника практики від підприємства про роботу практиканта; – власні враження та побажання студента.

7. Форми контролю

Під час проходження перекладацької практики використовуються такі форми контролю:

- поточний контроль здійснюється у формі оцінювання результатів діяльності студентів;
- підсумковий контроль проводиться у формі заліку (за результатами поточного оцінювання).

8. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

На підставі аналізу відгуку (характеристики) від керівника базової установи та керівника від кафедри про роботу студента-практиканта, правильності оформлення звітної документації відповідно до вимог, виконання контрольного залікового перекладу студенту-практиканту виставляється підсумкова оцінка. Перекладацька практика оцінюється за 100 бальною шкалою.

Критерії оцінювання практики

№	Вид діяльності	Бали
	Участь у настановчій конференції	3
1.	Переклад спеціалізованих текстів	50
2.	Художній переклад	15
3.	Анотаційний переклад статті	7
4.	Укладання словника спеціалізованих термінів	5
5.	Оформлення звітної документації	5
7.	Звіт	10
8.	Участь у підсумковій конференції	5
	Усього	100

Участь у настановчій конференції (3 бали)**Переклад спеціалізованих текстів (50 балів):**

- Точність і повнота перекладу змісту - 20 балів.
- Адекватність термінології - 15 балів.
- Стилiстична відповідність - 10 балів.
- Використання САТ/QA-інструментів, відсутність критичних помилок - 5 балів.

Художній переклад (15 балів):

- Передача стилю та образності - 7 балів.
- Лексико-граматична правильність - 5 балів.
- Відповідність авторському задуму - 3 бали.

Анотаційний переклад (7 балів):

- Точність і стислість - 5 балів.
- Логічність викладу, академічний стиль - 2 бали.

Словник (5 балів):

- Повнота і коректність - 3 бали.
- Оформлення за стандартами - 2 бали.

Звіт (10 балів):

- Логіка та структура - 4 бали.
- Аналіз власної діяльності - 3 бали.
- Відповідність вимогам оформлення - 3 бали.

Щоденник (5 балів):

- Повнота записів - 3 бали.
- Регулярність ведення - 2 бали.

Конференція (5 балів):

- Якість презентації - 3 бали.
- Аргументованість відповідей - 2 бали.

Розподіл балів, які отримують студенти

Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Сума
3	5	72	-	15	5	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
65-74	D		
60-64	E	задовільно	
35-59	F _x	незадовільно	не зараховано
0-34	F		

У випадку хвороби чи з інших обставин, що перешкодили студентові успішно пройти перекладацьку практику, йому надається право на повторне проходження практики, але без відриву від навчання. Керівництво, контроль і місце проходження практики визначається окремо розпорядженням деканату факультету. Здобувачу, який не виконав програму практики без

поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених закладом вищої освіти.

Політика щодо відвідування: Відвідування бази практики є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин завдання практики можуть виконуватися в дистанційній (онлайн) формі за погодженням із керівництвом закладу та методистом.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Звітна документація з практики, яка здається із порушенням термінів без поважних причин, оцінюється на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: Усі завдання виконуються самостійно з дотриманням правил академічної доброчесності. Забороняється використання машинного перекладу без подальшого постредагування. Виконані тексти перевіряються на оригінальність із використанням програм антиплагіат. Будь-які випадки академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації результатів вважаються порушенням академічної доброчесності.

Політика щодо правил безпеки: Перед початком практики студенти проходять інструктаж з охорони праці та пожежної безпеки. Під час роботи заборонено передавати третім особам матеріали клієнта та вихідні файли без письмового дозволу бази практики.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Мультимедійний проектор – демонстрація презентацій.

10. Рекомендована література **Основна**

1. Виробнича перекладацька практика: навчально-методичний посібник для проведення виробничої перекладацької практики для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів освітньої програми «Англійсько-український переклад» / уклад. Світлана Кравець, Володимир Конкульовський. Тернопіль, 2025. 84 с.
2. Гудманян А. Г. *Вступ до теорії перекладу. Основи перекладознавства*. Вінниця : Нова Книга, 2020 – URL: <https://nk.in.ua/pdf/2040.pdf>
3. Ребрій, О. В. Переклад англійської громадсько-політичної літератури. Європейський Союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації : кн. для викладача : навч. посіб. / О. В. Ребрій ; за ред. Л. М. Черноватого, В. І. Карабана. Вінниця : Нова Книга, 2010. 100 с.
4. Стандарт професії «Письмовий перекладач» / Українська асоціація перекладачів (UATI) ; затв. протоколом № 4 Загальних зборів від 8 лютого 2025 р. Київ, 2025. 12 с. URL: [1_UATI_STANDARD_TRANSLATOR.pdf Google Диск](#)
5. Стандарт професії «Усний перекладач» / Українська асоціація перекладачів (UATI) ; затв. протоколом № 4 Загальних зборів від 8 лютого 2025 р. Київ, 2025. 17 с. URL: [2_UATI_STANDARD_INTERPRETER.pdf - Google Диск](#)
6. European Commission. Directorate-General for Interpretation. Grants for universities training conference interpreting students. URL: https://commission.europa.eu/funding-and-tenders/find-funding/find-calls-funding-topic/education-and-training-funding/funding-opportunities-conference-interpreting-programmes/grants-universities_en (дата звернення: 26.08.2025).
7. Kravets S.V. Using ChatGPT for enhancing written translation practice: pedagogical insights and practical applications. // Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи : матеріали XIV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Тернопіль, 7–8 листопада, 2024 р. Тернопіль : ТНПУ ім. Володимира Гнатюка, 2024. 280 с., С. 14–16.

Додаткова

1. Кравець С.В. Актуальні питання виробничої практики в підготовці перекладачів: досвід та перспективи. // Міжфакультетський навчально-методичний семінар на тему «Актуальні питання практичної підготовки майбутніх фахівців» 30-31 жовтня 2024 р. Тернопіль : Вектор. С. 60-61.

2. Мамрак А. В. *Вступ до теорії перекладу*. Київ: Центр учбової літератури, 2009. Режим доступу: https://shron1.chtyvo.org.ua/Mamrak_Alla/Vstup_do_teorii_perekladu.pdf
3. European Commission. *EMT Competence Framework 2017*. Режим доступу: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/emt_competence_fw_k_2017_en_web.pdf
4. Dictionary of English Language and Culture. Longman: Pearsons, 2008. 1620 p.
5. Merriam-Webster's collegiate dictionary. Springfield, Massachusetts, USA: Merriam-Webster, Incorporated. 11th ed. 2003. 1623 p.
6. Munday J., Ramos Pinto S., Blakesley J. *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*. 5th ed. London : Routledge, 2022. 324 p.
7. Speech Repository <https://speech-repository.webcloud.ec.europa.eu/>
8. SCICtrain: Training modules for interpreting students URL: https://commission.europa.eu/about/departments-and-executive-agencies/interpretation/interpretation-training-toolbox/scictrain-training-modules-interpreting-students_en (дата звернення: 26.08.2025)